

Katse tulevaisuuteen, hiilineutraali kiertotalous!

Ernesto Hartikainen

21.3.2019

Kuka tietää milloin Suomessa
poltettiin viimeinen erä kivihiiltä?

GLOBAALIT MEGATRENDIT

1. Kestävyysskriisi
NYT!
2. Globaali
keskinäis-
riippuvuus ja
kasvavat
jännitteet
3. Teknologia
muuttaa
kaiken

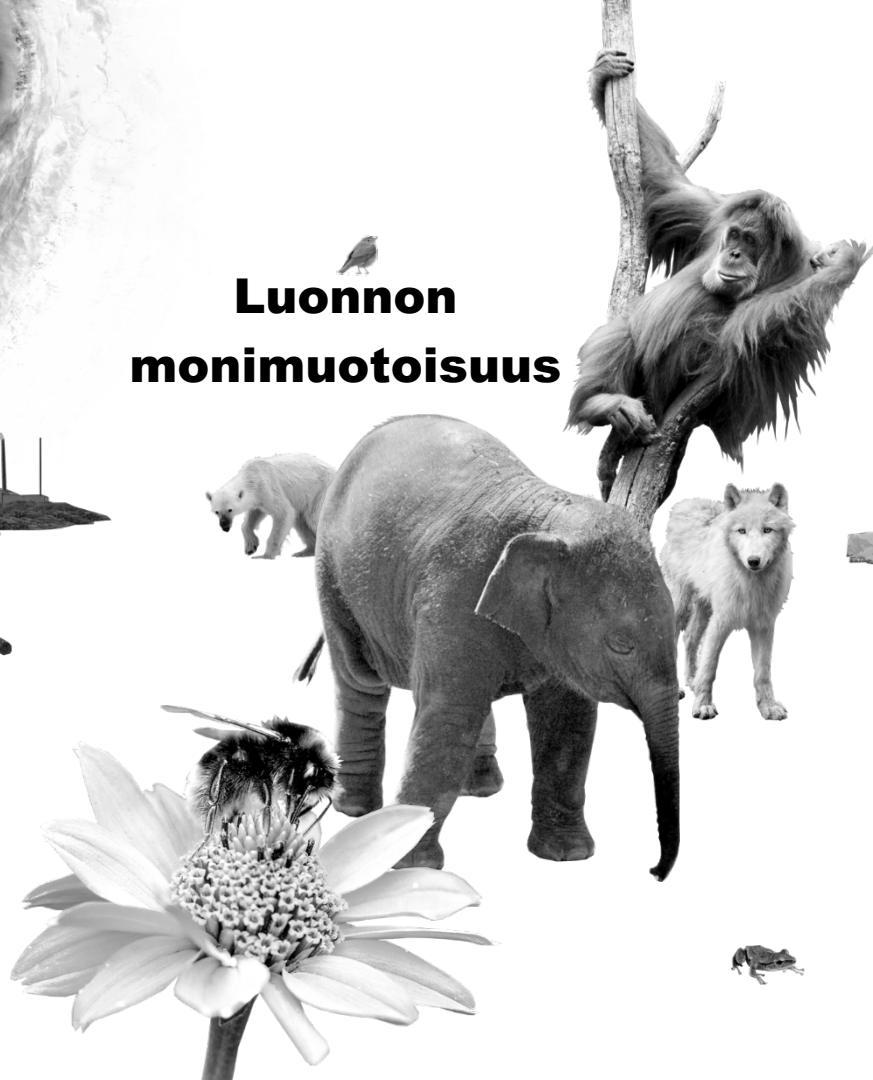
POHJOISMAISSA KYTEVIÄ HAASTEITA

4. Työn ja
toimeentulon
arvoitus
5. Edustuksellisen
demokratian
puhti
hukassa
6. Talous
tienhaarassa

Ilmastonmuutos

**Luonnon
monimuotoisuus**

**Luonnonvarojen
ylikulutus**

SITRA

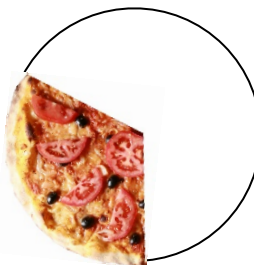
Materiaaleja käytetään
Euroopassa keskimäärin
vain kerran.

Autot seisovat paikoillaan
92-98 % ajasta.

Toimistot ovat tyhjinä
60 % ajasta.

Ruoasta
kolmannes
päätyy
roskiin.

Ruoassa olevasta
tipestä **n. 80 %** ja
fosforista **25-75 %**
hukataan.

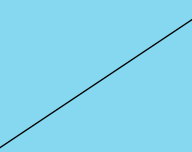
Kelpais mulle.

Yksikin riittää.

Meidän kaikkien
teoilla on väliä.

2019

10 300
kgCO₂e

Tässä ollaan.

2030

2 500
kgCO₂e

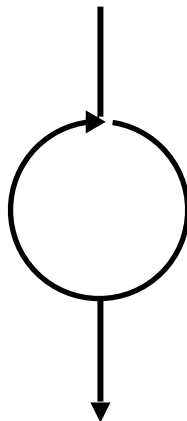
Tähän pitäisi päästä.

**Kiertotalous on tulevaisuuden
talousmalli, jossa luonnonvaroja
kulutetaan maapallon
kantokyvyn rajoissa.**

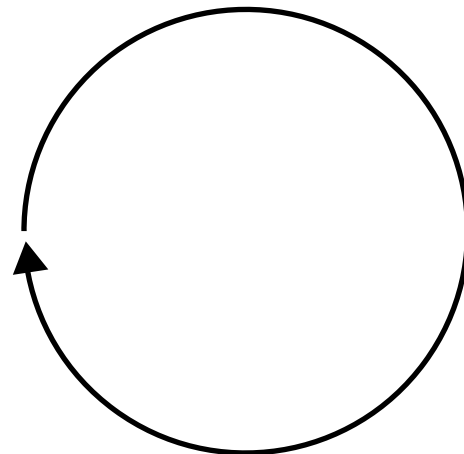
LINEAARI- TALOUS

KIERRÄTYS- TALOUS

KIERTO- TALOUS

SITRA

Jeah!

Kuntapäättäjä päättää
tukea kiertotaloutta ja
vähähiilistä liikkumista.

Kaupunkisuunnittelija
suunnittelee kaupungin
pyöräilijöille.

Korjaaja huoltaa ja
korjaa pyöriä.

Valmistaja rakentaa
pyörän kestävästä, jo
kierrätetyistä
ja kierrätettävistä
materiaaleista.

Asukas valitsee
kaupunkipyörän.

Kaikille vapaus olla omistamatta.

Ketään ei jätetä jälkeen
reilussa tulevaisuudessa.

Missä mennään, maailma?

Kiertotalous terminä on lyönyt maailmalla läpi viimeisen kahden vuoden aikana.

Kiertotalouden kytkös ilmastonmuutoksen hillintään on ymmärretty paremmin.

10 EU:n jäsenvaltiota on julkistanut kansallisen tiekartan tai toimenpideohjelman.

EU on laatinut kiertotalouspaketin, joka sisältää mm. muovin kiertotalousstrategian ja 10 kiertotalousindikaattoria.

Kiertotalouden edistymisen mittareita on kehitetty ympäri maailmaa.

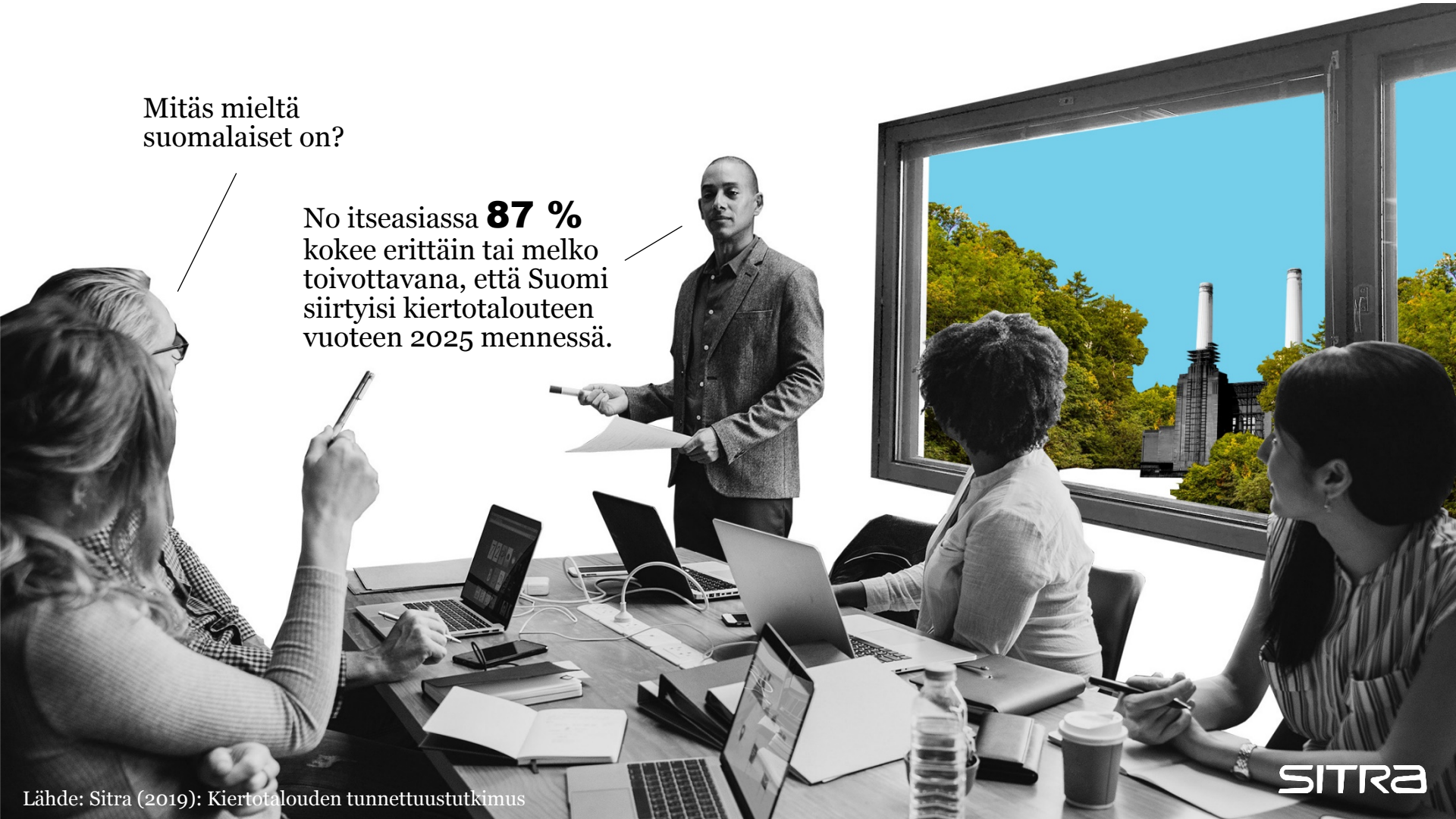

Kiertotaloutta on edistetty hallinnossa: esim. Ruotsi on myöntänyt ALV-alennuksen korjauspalveluille.

Mitäs mieltä
suomalaiset on?

No itseasiassa **87 %**
kokee erittäin tai melko
toivottavana, että Suomi
siirtyisi kiertotalouteen
vuoteen 2025 mennessä.

Missä mennään, Suomi?

Suomen edelläkävijäasema on tunnustettu kansainvälisesti. Kilpailu parhaista ratkaisuksista kiristyy kuitenkin koko ajan – ei ole itsestään selvää, että pelissä pysytään mukana.

Kunnissa ja kaupungeissa edistetään merkittäviä kiertotaloushankkeita.

Valtionhallinnossa aloitteita on syntynyt esimerkiksi liikkumisen palveluiden ja ravinnekierron käytön edistämiseen liittyen, mutta poikkileikkaaville hallinnollisille toimenpiteille suuri tarve.

Yritykset ovat aktivoituneet toteuttamaan kiertotalousratkaisuja, mutta kokonaisvaltaisen muutoksen merkkejä on vasta muutamalla sektorilla.

Miten talouden peli muutetaan?

A person with light-colored hair, seen from behind, wearing a black hooded jacket. They are holding a large, unfolded map that covers a significant portion of the frame. The map is light-colored with some text and graphics. The background is a solid, bright blue.

**Kiertotalouden tiekartta
2016-2025**

SUOMEN KIERTOTALOUDEN TIEKARTTA 2.0

Haaste

Hyvinvoinnin rahoitus perustuu talousmalliin, joka tuhlaa luonnonvaroja

Tavoite

Rahoitetaan hyvinvointi aidosti kestävästi. Suomi kiertotalouteen vuoteen 2025 mennessä.

Mitä tiekartassa on?

- **4** strategista tavoitetta
- **4** visiota avainpelaajille
- **29** toimenpidettä

Miten tiekartta tehtiin?

- Sitran johdolla, yhdessä sidosryhmien ja Deloitten kanssa
- Kiertotalouden nykytilakartoitus
- **25** asiantuntijan haastattelut
- **110** osallistujaa työpajoissa
- **350** ideaa ja kommenttia

Suomelle strategiset tavoitteet kiertotalouteen

- 1. Kilpailukyvyn ja elinvoiman perusta uusiksi.**
- 2. Siirrytään vähähiiliseen energiaan.**
- 3. Luonnonvaroihin suhtaudutaan niukkuutena.**
- 4. Arjen päätöksistä käyttövoima muutokselle.**

Kiertotalouden avainpelaajat

VALTION- HALLINTO

KUNNAT JA KAUPUNGIT

YRITYKSET

KANSALAISET

VALTION- HALLINTO

Ministeriöiden
välinen yhteistyö
edistämään
vaikuttavampaa
kiertotaloustyötä.

KUNNAT JA KAUPUNGIT

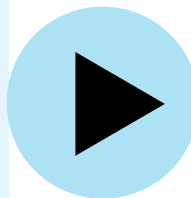
Kunnat kiihdyttävät
kiertotaloutta
aktivoimalla alueen
toimijoita sekä
tuottamalla parhaat
mahdolliset puitteet
kiertotalouden
edistämiseksi.

Sitran ehdotukset strategisiksi hallitustavoitteiksi

NYKYTILA

- Verotus suosii neitseellisiin luonnonvaroihin, fossiilisiin raaka-aineisiin ja kertakäyttöisyyteen perustuvia tuotteita.
- Päästösitoumukset eivät ole linjassa Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden kanssa.
- Kuva siitä, miten päästövähennysten jyvittäminen sektoreittain tukisi Suomen kilpailukyvyn perusteiden uudistumista, on epäselvä.

TAVOITETILA

- Verotus kannustaa synnyttämään kiertotalouden mukaisia tuotteita ja palveluja.
- Fossiilisten polttoaineiden tukeminen on loppunut, sen sijaan innovaatiotuet ja -kannusteet edistävät kiertotaloutta.
- Suomen talouden kasvustrategia perustuu kiertotalouteen, joka on mahdollistanut päästösitoumuksien kiristämisen Pariisin sopimuksen edellyttämälle tasolle.
- Jokaisella yhteiskunnan sektorilla on sovittu osuus päästöjen vähentämisestä.

Kuopion kaupunki on asettanut resurssiviisauden yhdeksi strategiansa päätavoitteista ja edistää sen toteutumista resurssiviisausohjelman avulla.

Porin kaupunki jakaa koulujen hävikkiruuan asukastupien ja työttömien lautasille.

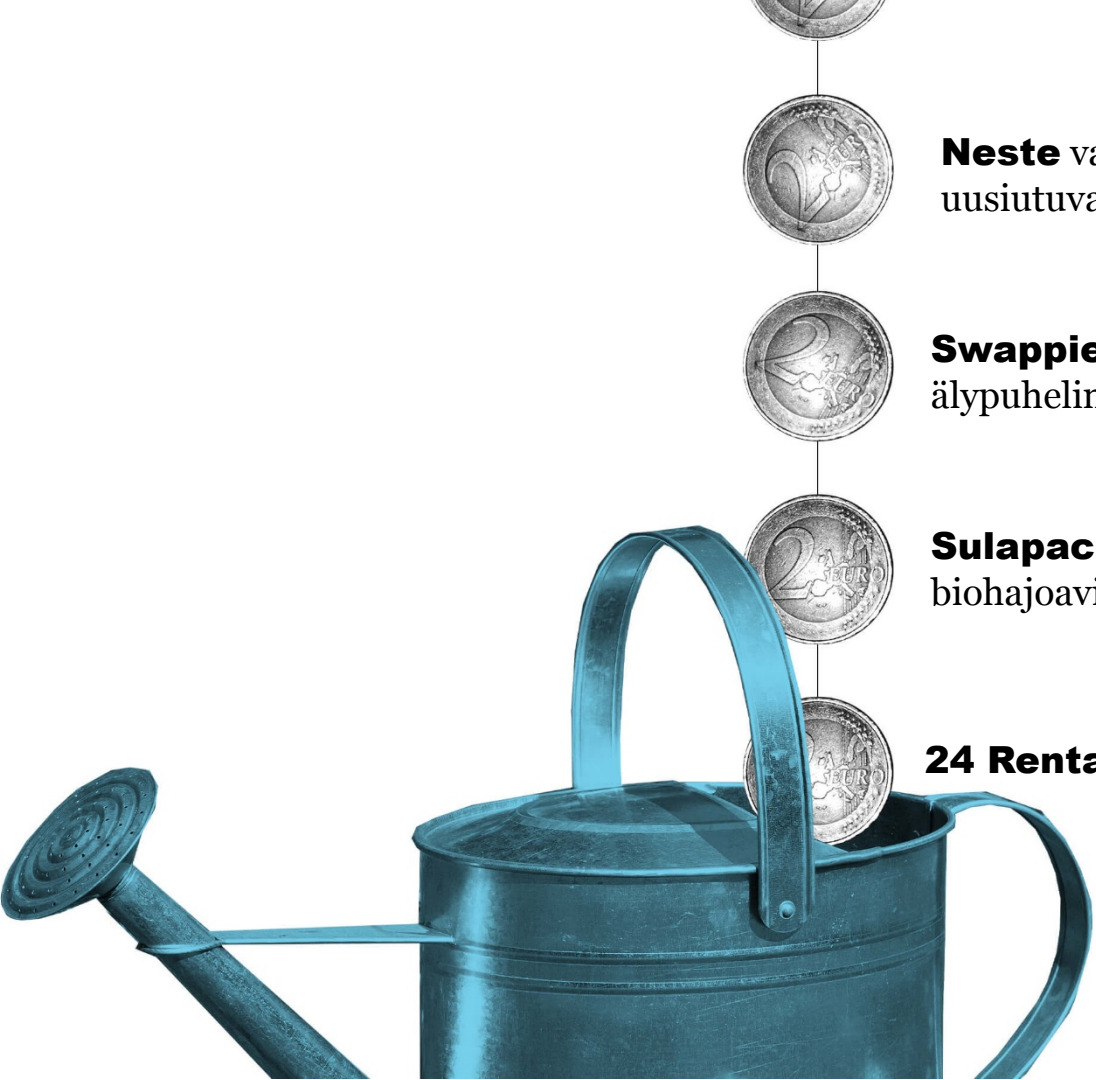
YRITYKSET

Asiakaskeskeisyys,
luonnonvarojen ylikulutus
ja ilmastonmuutos sekä
teknologian kehitys
siirtävät yritysten toimintaa
kohti kiertotaloutta.

Tavaroiden
yhteiskäyttö,
vuokraaminen ja
uudelleenkäyttö
lisääntyvät.

Neste valmistaa elintarvikejätteistä ja tähteistä uusiutuvaa dieseliä.

Swappie korjaa ja myy eteenpäin käytettyjä älypuhelimia.

Sulapac korvaa kosmetiikan muovipakkaukset biohajoavilla, puupohjaisilla pakkauksilla.

24 Rental Network vuokraa yhteiskäyttöautoja.

Lähde: Sitra 2017:
Kiertotalouden kiinnostavimmat -listaus

SITRA

Yli **70 000** lasta ja nuorta
oppivat kiertotaloutta tämän
lukuvuoden aikana.

F I N L A N D

Tulevaisuus tehdään nyt.

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

